

BLÅKLOCKAN
MÅNADSBLAD FÖR
DALARNES BLÅBANDSFÖRBUND

Redaktion: P. LIND. P. M. AHLSTRÖM.
L. F. HASSELKVIST, ansv. utgiv. Tel. 58.

N:o 4.
APRIL 1917

Prenumerat.-pris: Å posten 1: 00, å exp., Borlänge, 0: 75.
Annonspris: Ruta pr år 10 kr., pr gång 2 kr., förenings-
mötestider 2 kr. pr år.

De ungas sång

För Blåklockan
av K. E. Danielsson.

I leden, väl slutna, vi unga nu tåga,
då livet oss bjuder båd' glädje och sång.
Ej mödor oss hindra, ej tveksamt vi fråga
om vägen är ojämn och villsam och lång.
Vi skynda mot målet, som hägrar framför oss,
och snart att det hinna, det långtande gör oss.

Vi tåga framåt, och vi bryta de hinder,
som man för oss utlagt med listigt försåt.
Vi tåga att lossa den boja, som binder
vårt älskade folk än vid jämmer och gråt;
att släcka den eld, som förhärjande brinner,
förbinda det sår, som förblödande rinner.

Vi akta ej hånet, som kommer från hopen
av lättingar med sina armar i kors.
Vi tåga och höja de varnande ropen:
"Er akten för störtflodens virolande fors!"
Vi bjuda dem in uti leden, som tåga
att rädda vårt land ifrån rusdryckers plåga.

Den trumpne, som pustar och jämt sig beklagar,
och finner allt trist uti livsstigens spår,
som ej för bekymmer de solljusa dagar
får skåda, som skänks av en gryende vår;
han bjudes att följa i leden oss unga,
som våren skänkt modet att verka och sjunga.

Så slutom då leden och dragom mot målet!
Ej tröttoms av vardagens ävlan och id!
Högt höje vi fanan! Det slipade stålet
må glimma i ädel och oblodig strid!
Ty våren kan snart för oss hava en ända,
och vi stå i dimhöljda hösten kanhända.

LUDVIKA BLÅBANDSFÖRENING

...1907—1917...

NÅGRA ANTECKNINGAR

»Livet oss bjuder båd glädje och sång», heter det i dikten å tidningens första sida. Men det kan också bjuda på sorg och klagan, och såväl det ena som det andra skänker erfarenhet. Tio år är ingen lång tidsrymd, men den är dock i en förenings historia så pass lång, att det är värt göra några anteckningar.

Och under den tidsperiod, som ligger bakom Ludvika Blåbandsförening, har den sökt draga sitt strå till stacken för nykterhetens framgång.

Föreningen bildades den 5 maj 1907. Förestandaren för 4:de kretsen inom Dalarnes Blåbandsförbund, folkskollärare M. Lundqvist från Smedjebacken, höll nämnda dag ett nykterhetsföredrag i Elimkapellet i Ludvika. Efter detta föredrag bildades en blåbandsförening inom Ludvika på initiativ av vaktmäst. Aug. Bohlin, vilken valdes till föreningens ordf. och har allt sedan innehaft detta förtroendeuppdrag.

Blåbandsverksamheten var nog ej för Ludvika obekant. Såsom på annat ställe i detta nummer meddelas, bildades en förening på nittioalet med ganska stort medlemsantal, men redan 1897 var densamma upplöst. En andra förening rönste samma öde. Alltså var denna förening den tredje i ordningen inom Ludvika och synes vara, om icke till medlemsantalet den största, så dock den som mest bibehållit sin numerär. Säkert är emellertid, att genom dessa föreningars arbete marken var förarbetad för blåbandsverksamheten, och några av den nybildade föreningens medlemmar

Föreningen vid ord. möte april 1917

hade varit med i de förra föreningsarna. Och här må uttalas ett erkännansvärt tack till dessa, som med mod och kraft ställde sig i den nya förenings led.

Vid första årsmötet i februari 1908 kunde föreningen glädja sig åt ett medlemsantal av 24 st.

Följande tabell visar antalet av intagna och ut-

gångna under tioårsperioden.

1907	ingått 27	utgått 3.	1908	ingått 22	utgått 14
1909	» 9	» 7.	1910	» 6	» 10
1911	» 26	» 12.	1912	» 9	» 8
1913	» 17	» 9.	1914	» 17	» 7
1915	» 4	» 13.	1916	» 26	» 7

Summa ingått 163, utgått 90.

I antalet av dem, som utgått från föreningen, ingår den grupp, som bildade Jägarnäs blåbandsförening samt sådana, vilka på flyttningsbetyg lämnat föreningen, varav en stor del ännu tillhör blåbandsrörelsen. Antalet möten under 10-årsperioden utgöra 232 st. Kassen har balanserat på kr. 2,132: 43. Medlemsantalet var vid 1917 års början 73 st.

Verksamheten inom föreningen har bedrivits på så sätt, att den verkat förädlande på föreningens medlemmar. Förutom de vanliga mötena ha litteratur- och landskapsaftnar anordnats ävensom särskilda diskussionsaftnar, då någon verksamhet närstående fråga diskuterats. Mera som nöjesaftnar ha anordnats paketauktioner, brev- och korgaftnar etc. Under sommarmånaderna ha i regel hållits en eller flera utflykter i det gröna.

Verksamheten utåt har icke heller förglömts. Besök ha gjorts av flera resetalare, då offentliga möten ha hållits. En agitationstrupp, bildad inom föreningen, har besökt flera av kretsens blåbandsföreningar och uppmuntrat med föredrag och sång.

Så ha vi då med några ord sett tillbaka på det förflutna. Men låt oss inte stanna därvid, utan må vi rusta oss för framtiden, för de kommande åren. Framför allt må vi vara vårt nykterhetslöfte troget och om vi äro starka nog att stödja de svaga mot alkoholism, låt oss göra det.

Låt lösen vara: Framåt till lycka och glädje med Guds hjälp!

Tio år!

*Liten vår förening »stog»
Uti sin begynnelse,
Då det också tycktes nog
Vara svårt att nyttan se
I en sammanslutning, som
Krävde handling, mod och kraft
Av de vänner, som där kom,*

*Brytande mot hån, förakt.
Litande på handling god
Åt den sak de stridde för,
Bidande med hurtigt mod
Av en seger ock därför.
Nu vi glädjas åt den id
Dessa vänner lade ner
Som en planta i en tid
Full av fiendskap — vad mer.*

*Över hennes tio år
Resa vi en minnessten
Enligt löftet, som består
När vi seger vunnit re'n.
Ingen så här svikta får,
Nu det gäller hålla ut,
Givande de bästa år*

*Till dess striden når sitt slut.
Ingen blir tillbaka här.
O, blott framåt lösen var
Åt vår sak, som rättvis är.
Redan skönjas bättre dar.*

Mauritz.

Om man vill veta, vad folk säger bakom
ens rygg, så skall man lyssna på
vad de säga om andra.

Gammalt och nytt från Ludvika.

Ludvika för ett sextio- eller sjuttioal år sedan och våra dagars Ludvika äro varandra väsentligt olika vad beträffar såväl köpingen som socknen. På den plats, där Ludvika köping är belägen, fanns väl på den tiden en och annan stuga utefter landsvägen, men den egentliga centrala delen var omkring Ludvika bruk, där en ganska livlig verksamhet rådde, om man nämligen betraktar densamma efter dåtida förhållanden. Den s. k. Marnäs hytta ägdes av ett antal bergsmän, vilka i tur och ordning brukade densamma alltefter som de ägde andelar. Ludvika bruk ägde några smedjor jämte ett par kvarnar. Vid smedjorna voro rätt många smeder jämte medhjälpare anställda. Det var den industri, som då fanns i Ludvika.

Där Ludvika köping nu har sin centrala del med stora och präktiga byggnader samt breda gator fanns då endast småskog och moras. Men så byggdes Bergslagsbanan genom socknen och station anlades vid Vessmans strand. Sedermera kommo flera järnvägar till, så att Ludvika har mycket goda och snabba förbindelser åt alla håll. Detta har gjort att platsen omkring stationen kom att bebyggas ganska fort och en hel del affärsmän öppnade affärer. Köpingen, som 1910 hade 2,201 inv. har f. n. över 3,000 inv. eller ungefär samma folkmängd som hela socknen hade på 1860-talet.

Ludvika köping har på senaste åren alltmer blivit en centralpunkt för omkringliggande trakter. Hit har tingshuset för domsagan inom Västerbergslagen förlagts ävensom telegrafstation, och Kopparbergs läns landsting har även beslutat bygandet av ett större lasarett i Ludvika, avsett för Västerbergslagen.

Förutom det nämnda Ludvika bruk, som ännu till en del bedriver verksamhet, finns här Nya Förenade Elektriska aktiebolaget, vilket bolag numera uppgått i A. S. E. A. i Västerås och benämnes dess Bergslagsfilial. Vid densamma tillverkas elektriska maskiner, transformatorer och apparater. Vidare ha vi Bergslagernas tegel- och kalkbruk med tegelbruk inom Ludvika köping samt kalkhytta vid Norsbro inom Norrbärke socken.

I närheten av tegelbruket ligger Ludvika ångsåg, vilken äges av Ludvika bruk. Detta bruk äger även kraftstationen, vilken levererar kraft till köpingen för belysningen ävensom till verkstäder och gruvfält inom socknen. Ludvika socken har flera större gruvfält, såsom Blötberget, Lekomberg, Iviken och Ickorbotten samt Håksberg.

Seder och folkliv tedde sig i många avseenden helt annorlunda än vad nu är förhållandet. De så gott som enda förströelserna för folket voro sup- och dansgillen. Och en rörelse, som

omfattades med hänförelse, var den s. k. hus-behovsbränningen. Och långt efter sedan denna var förbjuden pågick s. k. »tjuvbränning» här och där i bygderna, och även från dessa trakter berättas om sådan tjuvbränning. Ännu finns en och annan person i livet, som kan berätta hur det gick till under de tiderna. Men tiderna förändras.

*

Den Ludvika blåbandsförening, som anno 1917 firar sitt tioårsjubileum, är inte den första blåbandsföreningen inom Ludvika. Det har funnits tvenne blåbandsföreningar förut, och det är om den första av dessa, som jag i korthet vill giva några drag.

Enligt tillgängliga handlingar hölls den 30 mars 1890 ett nykterhetsföredrag i dåvarande baptistkapellet av K. J. Stenström från Stockholm, och efter detta föredrag beslöts att bilda en blåbandsförening och antecknade sig genast 22 personer som medlemmar. Under det första arbetsåret slöto sig många till föreningen, så att den vid sitt första årsmöte den 6 januari 1891 hade 97 medlemmar. Men redan första året hade 16 st. måst uteslutas på grund av löftesbrott.

Av protokollen tycks framgå, att föreningen under de första åren bedrivit en rätt så omfattande verksamhet. Inom föreningen fanns såväl sträng- som hornmusik, vilka underhölls med sång och musik vid fäster och utflykter. Men snart nog tycktes det egentliga målet för föreningens arbete till en del få stå tillbaka för enskilda intressen. Många protokoll vittna om långa diskussioner om ämnen, som inte alltid voro till föreningens bästa. Så slappnade så småningom en hel del medlemmars intresse och föreningsmötena blevo allt mindre besökta samt även färre till antalet. De, som önskade hålla ut, måste även sluta. Årsredogörelsen för år 1896 lyder helt enkelt: 4 månadsmöten ha hållits men ingen verksamhet har i föreningen för övrigt blivit bedriven.

I början av 1897 nämnes i ett protokoll förslag om föreningens upplösning, men bordlades. En fäst, som skulle hållas den 17 maj 1897 måste inställas på grund av att så få infunnit sig till densamma.

Efter den dagen har protokollsboken ingenting mer att berätta.

—ar.

Syns mödans lön dig ringa
och mörk och brant din stig,
och tycks ej lyckan bringa,
en enda vinst åt dig,
vad gör väl det i tiden,
som svinner, drömmen lik,
blott du har *samvetsfriden*
och är på *kärlek rik*.

Föreningens styrelse

PROGRAM

för

Ludvika Blåbandsförenings tioårsjubileum.

Lördagen den 5 maj 1917:

Kl. 8,30 e. m. *Enskilt samkväm.*

Söndagen den 6 maj:

Kl. 11 f. m. *Predikan* av kyrkoherde J. Bengtsson.
Kollekt upptages.Kl. 4 e. m. *Tioårsfäst* med föredrag av kyrkoherde J. Bengtsson samt sång och musik.

Se vidare affischerna!

Icke den ende fienden.

Du kanske mins honom, den lille gossen med det ljusa håret och de blå, runda ögonen och den trofasta blicken. Man hade rätt att tänka stora tankar om honom, och detta gjorde modern. Ungdomsåren, våren i livet, voro så ljusa; allt liksom log emot honom.

Men så kom en fiende till allt det goda, som växte inom honom. Och i hans fotspår följde så mycket annat, som förut legat liksom dolt för ynglingen. Han följde fienden på hans väg, njöt i fulla drag av den kraft, som han tycktes få och av den lycka, som hägrade. Och så en dag hade fienden vunnit seger, mannens kraft var bruten. Fienden var dryckenskapen.

Han är ingalunda den ende fienden i vår väg. Men segern över honom är åtminstone ett steg på vägen till livets lycka. Har du inte tagit det steget — tag det.

Mauritz.

Hitintill och icke vidare.

I kampen mot rusdryckerna har nykterhetsvännerna haft ett svårt arbete. Det har nog till stor del berott på, att man icke från början tillräckligt noga studerat alkoholen's fysiologiska och sociala verkningar. Allt djupare har den meningen trängt igenom, att allt det oerhörda elände, som innefattas i ordet alkoholism, har sin rot, sin grund just i seden att begagna rusdrycker.

Till en början riktades striden emot de brända och destillerade dryckerna, under det att de svagare alkoholhaltiga dryckerna ansågos som bundsförvanter i striden mot de förra. Snart nog märktes misstaget och man fick klart för sig, att enbart upplysningsarbete i denna sak icke ledde till önskad resultat, om ej lagstiftningsarbetet här fick gå hand i hand med detsamma.

Alkoholism beror icke enbart på okunnighet om densamma, den har ock djupa rötter i vinningslystnaden. Och det är gent emot den senare som lagstiftningsarbetet i första hand måste säga ifrån vad som i rubriken till denna uppsats sagts.

Men, säger någon, då ingriper ju staten genom lagstiftning på den personliga friheten. Må så vara, men då såväl den enskilde som samhället lider skada av rusdryckerna, har staten både rättighet och skyldighet att ingripa. Om en lagstiftningsåtgärd i berörda avseende är till nytta för individ och samhälle, så kunna vi med ganska stort lugn höra på talet om att inkräkta på människors handlingsfrihet. Den, som har social ansvarskänsla, behöver inte tveka i valet mellan vad som härvidlag är det rädda. Lagstiftningen är till för samhällets skydd.

Ome.

Det var en gång

— Upptecknat från sägnen —

Det var en gång för århundraden sedan — huru många täljer ej sägnen. Sjön däruppe bland bergen hade nyss sprängt sin isboja, och frigid kastade den sina vattenmassor utför fallet därnere under de uråldriga pilarnas kronor. — Det var vårbrus i den eljest ensliga bergsbygden.

Då kom han, flyktingen, genom de djupa skogarna österifrån. För ett begånget brott skulle han egentligen nu hängt i galgen, men han hade lyckats fly och efter ett tidslångt irrande hamnat häruppe i bergslagen, där vi, senare tiders barn, nu bygga och bo. Men huru kunna leva ensam i skogen på bara frihet, och återvändandet till slättbygden var detsamma som döden?

Han fick ett uppslag. Skulle icke detta mäktiga vatten, som han nu såg brusa, kunna nyttjas till drivkraft för hyttor och smedjor, som landet

så väl behövde för de ständiga krig, som det var invecklat uti?

Kanske finnes även malm i de många bergen runt omkring. Han hade ju hört talas om det mäktiga »silverberget», som också låg i Dalom. Varför då icke finnas skatter även här.

Alltnog, han började sin vandring tillbaka, ehuru bävande över utgången vid återkomsten till kända trakter. Han lyckades dock för några av »rikets mäktiga» framlägga sina planer om ett blivande bruk däruppe vid sitt nyfunna vattenfall. I gengäld utverkades nåd hos konungen, som efterskänkte hans straff.

Så bygdes med tiden på den av flyktingen anvisade platsen hytta och smedjor, där tillverkning av »lod» (fortida namn på kanonkulor) påbörjades.

På kullen vid vår nutida Vessman började en samling hus uppstå, som kommo att benämnas »Lodvika». Namnet blev ju träffande, kommet som det var av smedjorna vid sjövikens, där »lod» tillverkades. Med tiden framgick så det nuvarande uttalet och stavsättet »Ludvika».

När sedan wallonerna införskaffades till Sverige kommo även sådana hit upp till »kronbruket», som nu utvecklats till en liten bruksby. Kapell hade byggts; ej där vi nu finna kyrkan, utan på norra sidan av strömmen, där de gamla ännu i dag kunna utpeka »körkåkern».

Tiderna gå. Ludvika hedrades med en av de första järnvägarna i landet. Det var den smalspåriga järnvägen till Smedjebacken. Längre fingo de små tågen ensamma pusta hitupp, men med tiden bygdes nya, längre järnvägar, större ånghästar kommo pustande och den lilla järnvägen var så en saga all.

Vessmans vattenmassor leddes nu en annan väg, för att på modernare sätt utnyttjas. De förut brusande massorna kunde ledas »efter tråd», för att på skilda ställen tjäna som kraft eller ljus. Endast någon gång i vårtider kunna vi se Vessman kasta sina vattenmassor brusande som förr. Då är det som ett sorl av gångna tider.

Bliven en samlingspunkt för de många järnvägarna gick Ludvika snart nya tider till mötes. På knappt ett decennium har den tämligen oansenliga bruksbyn utvecklats till den framåtsträvande köping den i dag är. Dess förtjänster och svagheter se vi var dag som går.

Lodhamrarna ha sedan sekler tystnat, men i dag rasar krigets vanvett därute som aldrig förr. Frukantvärda förstörelseredskap, mot vilka »loden» borde synas som leksaker, dränka dagligen tusenden i blod.

Skulle en återuppstånd wallon kunna tänkas finna mänskligheten hava gått framåt? Vi må tvivla!

»Geve.»

Mången famlar efter lyckan långt sedan han funnit den.

Från Jägarnäs b.-b.-förening.

Då Ludvika bbf. beslutat utge ett specialnummer för köpingen, och ett litet hörn blivit övrigt, har Jägarnäs bbf. inbjudits att bidra med några rader.

Det är så, att de första medlemmarne i J—s bbf. förut tillhörde Ludvika bbf. och utgjorde en krets av densamma, men sedan söndagen den 19 nov. 1911 beslöte de, efter ett av undertecknad utlyst möte i Täppan, bilda egen förening med ovanstående namn.

Ett utdrag ur det utförliga protokollet från nämnda möte torde här vara illustrerande.

I § 2 heter det:

»Mötet öppnades därpå av folkskolläraren And. Hedblom i Jägarnäs med ett kort föredrag, vari han framhöll nykterhetsarbetets stora uppgifter: att rädda redan fallna; att söka förekomma de ungas fall; att giva alla, särskilt ungdomen, tillfälle till nyttig och ädel verksamhet; att snarast möjligt tillförsäkra vårt folk allmänt rusdrycksförbud; att genom sitt arbetssätt införa medlemmarna i nykterhetsföreningarna i vad som hör till parlamentarisk ordning, och därmed bättre skickliggöra dem till deltagande i det kommunala och politiska livet. Sedan även kvinnan numera fått börja och framdeles säkert ännu mer får aktivt delta här, är föreningens arbetssätt också för henne av stor betydelse. Sist framhölls även med hänvisning till dagens högmässotäxt, hurusom Herren bedömer ens åtgärder icke efter arbetets omfattning utan efter det sinnelag, som ligger till grund för arbetet. Därför är mången gång ett arbete utfört i det tysta, oansenligt i sig självt, dyrbart i Herrens ögon. Var och en har därför sin plats i fören. att fylla, även om han eller hon själv icke tycker sig kunna utträtta något synnerligt.»

Paragraf 3 må också anföras:

»Mom. 1. Härefter beslöts, att nuvarande kretsföreningens medlemmar tillhörande Ludvika bbf. skulle utgå ur nämnda förening och bilda självständig sådan.

Mom. 2. Beslutet härom motiverades med, att vägen fram vore ganska dryg, att Ludvika bbf. måste, på grund av lokala förhållanden, hålla sina möten på för oss olämpliga tider, och att vi genom en fören. här ute kunde utträtta mera än att tillhöra bbf. framme i municipalsamhället.

Mom. 3. Att härom underrätta Ludvika bbf. utsågs folkskoll. And. Hedblom.

Sedan därpå styrelseval förrättats bland de förutvarande kretsmedlemmarne, intogs i den nybildade fören. 5 nya medlemmar, varför den vid starten kunde räkna 12 medlemmar.

Vid ett följande möte i dec. s. å. beslöt fören. ansluta sig till Dalarnes blåbandsförbund. Den har ock varit representerad genom ombud vid 4:de kretsens möten liksom ock i Ludvika Nykterhetsvänners Centralkommitté.

Intresset för bbverksamheten såväl bland medlemmar som bland ortsbefolkningen i övrigt var tämligen gott så länge nyhetens behag vilade däröver och intill dess det blivit fullt klart, att bbfs arbete är ett *religiöst* nykterhetsarbete. Sedan dess ha icke allenast flera medlemmar gått ur utan även gjort allt för att störa föreningens möten och fäster. Ortsbefolkningen i allmänhet har här ådagalagt en likgiltighet, som jag icke funnit på någon annan plats. Under sådana förhållanden har arbetet icke kunnat föras med önskvärd

kraft och framgång, ty även de stabila och verkligt intresserade medlemmarne ha härigenom matats i sitt intresse.

Föreningen lever dock än i dag även om i all anspråkslöshet.

Den Hoppets Här, som är förbunden med bbf., för däremot en kraftigare tillvaro. Dess medlemmar äro vida flera än bbf. och väl även mera entusiastmerade. Mötena äro rätt bra besökta, och medlemmarna tävla om att medverka vid möten och fäster. 3:dje söndagen i mars hade H. H. en utfärd till Snöå H. H., där de unga kämparna i bästa samförstånd bidrogo till att bereda Snöå-bornas en angenäm eftermiddag.

Vare nu arbetet, vare sig det sker storstilat eller under anspråkslöshet, utfört av ett gott uppsåt och ett kärleksfullt sinne!

Hbm.

Anser du

nykterhetsverksamheten vara ett gagneligt, människovärdigt arbete, ingå då i någon nykterhetsförening och sök föra dess sak framåt. Din kraft behövs.

Du är alltid välkommen i blåbandisternas leder!

Vår.

Vår! Härliga tid, då snön smälter för vårsolens strålar och den bruna marken kommer fram. Härliga vårluft, som gör sinnet ugnt och själen glad. Trädens knoppar svälla, gräset spirar och de första blommorna titta blygsamt fram på tuvorna. Allt andas liv. Det är vår.

En enda frostnatt bara, och allt är förstört. Våren i människolivet är ungdomen. Då är idel sprudlande liv. Då ser man så ljust på livet. Och väl är det. Då ler lyckan så ljust och den tycks vara så lätt att fånga. Och vi vilja väl att den skall bo i så många hjärtan som möjligt; vi vilja så gärna se vår bygd belyst av värmande och glädjande ljus.

Men på allfarsvägen möter oss så mycket. Det onda har ingen rast eller ro, det vilar icke och det möter oss i så många skiftande gestalter. En av dessa är dryckenskapen; ett ont, som med sin förbannelse i många, många år vilat över folk och enskilda. Han är en förfärlig herre att tjäna.

Emot denne stränge herre föra vi strid på liv och död. Vi ropa med kraft: Rädda ungdomen!

Svär icke!

Det är ett *fattigdomsbevis* att nödgas fylla sitt tal med svordomar; det är rätt och obildat och anstår således icke en anständig människa.

Behärska därför ditt tal!

Till mitt hjärta.

O, mitt hjärta, låt nu flöda
som ett källsprång lovet till din Gud!
Hänfört varma må de glöda
tacksamhetens, från dig sända, ljud!
Kyligt tack och svala böner
ej förmå dig föra till den höjd
där du saligheten röner
och förnimmer härlighetens fröjd.

Om du tröstlös här försmäktar,
suckar under livets börda svår,
hopplös uti striden fäktar
och får utav tvivlet svåra sår,
det är medan du belastar
lovot till din Gud med jordisk mull,
medan du från bönen hastar
förr'n du lämnat tacksamhetens gull.

K. E. D—n.

Från sekreteraren.

Sedan föregående rapport ha följande föreningar rapporterat och betalt skatt:

Fors kr. 7,25, Stackmora 15,30, Engelbrekt 28,80, Vika 24,90, Nordansjö 18,60, Korsnäs 8,10, Rossberga 27,00, Stora Tuna 24,30, Bergkarlås 42,90, Uppbo 28,50 och Särna kr. 6,30.

Ett tack till dem alla. Men ännu återstå många. Och konferensen blir i pingst! Styrelsen väntar att till dess ingen rapport måtte saknas.

*

Insamlingen å korten till Sv. b.b.-f:s centralkassa till dato:

Kybackens b.b.-f. kr. 1,00, Grangärde 2,50, Gagnefs norra 8,00, Strömsdal 1,50, Ludvika 3,00, Nusenäs 2,00, Stimmerbo 4,00, Eldforsen 2,00, Särna 0,60, Gagnefs södra 1,50, Fors 3,00, V. Tuna 3,00, Nybofjäll 1,55, Bjursås 2,00, Mockfjärds 4,00, Stackmora 3,00, Idbäcks 6,00, Finsta 1,50, Kvarnsedens 5,00, Jägarnäs 2,00, Smedjebackens 3,00, Korsnäs 4,40, Tyngsjö 3,00, Norbo 2,00, Uppbo 3,75, Snöa 3,00, summa kr. 76,30.

Som synes av rapporten ha en del föreningar varit rätt duktiga. Än fattas dock åtskilligt innan beloppet 240 blir fullt.

Styrelsen är förvissad om att ingen förening vill saknas med sitt bidrag till Sveriges b.b.-förenings krigskassa.

Sekreteraren.

*Vad bätar mänskan en barm av stål,
och tankens storhet och planer bjärta,
om snillet saknar ett mänskohjärta.*

Topelius.

**Dalarnes Blåbandsförbunds
årsmöte**

kommer att hållas i Missionskyrkan i Falun under pingshälgen den 26—28 maj.

Styrelsen och, så vidt möjligt är, kretsfröstandarne sammanträda kl. 3 e. m. och ombudsmötet börjar kl. 4,30 e. m. lördagen den 26 maj.

Lokalföreningarna runt Dalarne uppmanas att sända ombud till det antal stadgarna medgiva.

§§ 4 och 11 i förbundets stadgar lyda:

§ 4. Lokalförening äger rätt att till förbundets årsmöte sända ett ombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar. Såsom villkor härför gäller, att föreskriven rapportering och inbetalning av stadgade avgifter skett i rätt tid till förbundsstyrelsen.

§ 11. Frågor till förbundets årsmöte insändas till förbundsstyrelsen minst 30 dagar före årsmötets hållande och skola i tryck föreligga vid årsmötet.

Närmare program för årsmötet införes i nästa nummer.

Ombud, som önska erhålla logi m. m. under vistelsen i Falun, böra därom i god tid tillskriva snickaren A. E. Karlsson, Falun. Rikstel. 1097.

Förbundsstyrelsen.

Från verksamhetsfältet.**3:dje kretsen**

av Dalarnes b. b.-förbund hade kretsmöte på inbjudan av Åls b. b.-förening den 25 sistl. mars (Mariebebådelsedag). Kl. 3 e. m. samlades till offentligt möte i det präktiga missionshuset i Holen.

Sedan ps. 124 sjungits uppträdde ordföranden på platsen, folkskoll. K. M. Eriksson, och på sitt hjärtegodt sätt inledde mötet och hälsade de närvarande välkomna. Därefter uppträdde folkskoll. Sjöman från Leksand och höll ett medryckande och lärorikt nykterhetsföredrag. Undertecknad sökte sedan med några ord och anföranden uppmontra till fortsatt kamp i striden för det ädla målet *rusdrycksförbud*.

En son till avlidne folkskoll. Göransson be- tjänade oss med orgelmusik.

Efter 10 minuters uppehåll avhölls kretsmöte, varvid åtskilliga frågor dryftades angående verksamheten inom kretsen. Kretsens lokalföreningar voro representerade enligt följande: Åls b.b.-f. med två, Gagnefs norra ett, säger ett, och Gagnefs södra två ombud. Gagnefs västra, Älvarnas förening, Brötjärna och Mockfjärds lokalföreningar — intet ombud! Intresset visas därigenom bäst.

Efter mötets slut blevo samtliga ombuden inbjudna till ett rikt kaffebord hos folkskoll. K. M. Eriksson. Vännerna i Ål bådo om sin hälsning till föreningarna inom 3:dje kretsen.

En kär hälsning till alla blåbandssyskon inom Dalarnes blåbandsförbund.

A. T.

Kvarnsvedens blåbandsförening

anordnade söndagen den 18 mars en aftonunderhållning i Över Mora missionshus till förmån för det nystartade biblioteket på platsen.

Fästen öppnades av fören. ordf. G. A. Ljungdahl, vilken läste en Dav. psalm och ledde i bön samt hälsade de närvarande välkomna.

Ett gediget föredrag hölls av predikant Moberg från Borlänge, vilken talade över ämnet: »Ungdomens deltagande i upplysningsarbetet».

Vid fästen förekom rikligt med sång och musik, såsom solo, duett och kvartettsång samt körsång av några medlemmar i sångföreningen. Lärarinnorna Olsson och Svensson samt en liten flicka bidrogo med uppläsande av poem och en berättelse. Allt samverkande till att göra mötet så trevligt som möjligt. Det hela gjorde säkert ett gott intryck på de närvarande. Inkomsten steg till den vackra summan av 60 kr. Missionshuset var i det närmaste fullsatt av folk. Aftonunderhållningen avslöts med bön av verkmästare A. Schelin.

— Söndagen därefter hade de äldre kvinnliga medlemmarna anordnat en mödrarnas afton, till vilken de enskilda medlemmarna inbjudits till samkväm. Samvaron öppnades av fru Anna Sundström, som läste Davids 23 ps. samt hälsade alla välkomna och ledde i bön. Föredrag hölls av folkskollärarinnan fröken Erlandsson från Rågåker samt av Ottoson från Borlänge. Båda föredragen voro uppbyggliga och präglade av Guds ande. Mellan föredragen bjödo mödrarne på våfflor och kaffe, vilket visar de kunnat trotsa både bröd-, mjöl- och sockerkort eller allt vad vi fått extra uti denna kritiska tid. Vi läto oss anrättningarna väl smaka och en angenäm stämning var hela tiden rådande. Under tillställningen, som var synnerligen väl lyckad, föredrogo en del av mödrarna sång och musik samt läsning av poem. Verkmästare A. Schelin uppläste några av honom författade verser, i vilka han frambar såväl sitt som de övriga medlemmarnas tack till mödrarna för vad de genom denna sin anordning bjudit på. Fru Hilma Nyman avslöt med bön, varefter sjöngs sången »Bred dina vita vingar».

Sekr.

Snöå blåbandsförening

höll sitt årsmöte söndagen den 28 jan. Sedan familjen Eriksson bjudit på kaffe läste vice ordföranden något ur bibeln och ledde i bön. Till styrelse valdes: Erik Dahlner ordf., Erik Ersson vice ordf., Carl Öhrn sekr., Anna Öhrn vice sekr., Berta Johansson kassör. Till H. H.-ledare valdes Anna Öhrn och Kerstin Eriksson. Till studieledare valdes Kerstin Eriksson.

Till sist bjödo vännerna Eriksson på gröt och mjölk, varefter avslöts med sång och bön.

Anna Ö—n.

Annonsera i Blåklockan!

Döden skördar.

En av de våra är ej mer: Karin Olsson är död. Det kom som ett åskslag från en klar himmel, då jag såg hennes dödsskrift i tidningen. En ung, blomstrand flicka som hon var, nu död! På föreningens sista årsmöte var även hon med, stilla och tillbakadragen. Säkerligen fäste sig ej många vid henne, hon hörde ej till dem, som gå till togs med sig själva. Men hon var ändå blåbandist, som gjorde vad hon kunde. Döden, som borttryckte henne från djupt sörjande föräldrar och syskon, orsakades av hjärnfeber.

Hennes likbegängelse ägde rum på Hosjö kyrkogård påskdagen. Glad vårsol, ett vårväder utan like — vilken motsats till den sorg, som härskade i hjärtana efter blåbandssystemens bortgång! I sorgehuset vid Hosjö-Holmen samlades gästerna, varvid en ståtlig och vacker predikan hölls av pastor Sandahl. Liktåget satte sig där efter i gång mot Hosjö kyrka. Därstädes inträffade detta vid 1-tiden. Under klockklang bars den vita, vackert blomsterprydda kistan ner till familjegraven. Där sjöng en barnkör en psalmvers innan kyrkoherde Garvé framträdde och höll ett anslående griftetal. Däri manade han alla och särskilt de närmast sörjande, att uti döden se den port, som förer hem. Efter ännu en psalmvers av samma kör förrättades jordfästningen enligt ritualen. »Närmre min Gud till dig» sjöngs därefter av ovannämnda barnkör jämte ännu en sång.

Bland den rika och vackra skörden av kransar på kistan märktes en med blå band från Korsnäs—Hosjö blåbandsförening, till vilken förening den döda hört. Till denna förening höra också Karin Olssons sörjande föräldrar, makarne J. Olsson.

Frid över Karin Olssons minne!

W.

Vardagsbekymmer.

En klok man talade en dag med en kvinna, en Martanatur, som lät sig nedtyngas av de små vardagsbekymren.

— Vad är mäst värt, solen eller en femöring?

— Solen, naturligtvis, svarade hon förvånad.

— Det tycker jag också. Men tag så den här femöringen och håll den tätt upp mot ditt öga, så kan du inte se solen, eller hur?

Hon gjorde det och måste medge, att femöringen skymde solen.

— Det är just det du gör. Du låter de små bekymren och omsorgerna skymma alla livets fröjder för dig, emedan du har dem så nära och bara tänker på dem. Försök nästa gång något obehagligt och ledsamt möter dig att tänka för dig själv:

— Männe det inte bara är en femöring, som skymmer undan solen för mig!

Hon försökte och försökte igen — och blev botad.

Blåbandisternas dag

kommer ock i år att gå av stapeln Kristi-himmelsfärdsdag.

Alla deltagare i de fästligheter, som denna dag skola hållas, böra vara märkta med den vackra blomma, som Sveriges blåbandsförening låtit tillverka för detta ändamål.

För att ingen deltagare skall bliva utan märke, bör rekvisition av blommor ofördröjligen insändas till Sveriges blåbandsförenings exp., Latorps bruk.

Resplan

för pastor Aug. Nilsson från Mora.

Maj 7 Sundborn, 8 Korsnäs, 9 Bergsgården, 10 Rättviks södra, 19 Stora Tuna, 20 (em.) Borlänge, 20 (kv.) Kvarnsveden, 21 Väster Tuna, 22 Sellnäs, 23 Gustafs.

Kungör föredragen väl samt vidtag de bästa anordningar för att besöket må bliva till största gagn för föreningens verksamhet. Kollekt upptages för förbundskassan.

Fritt logi och kost beredes talaren samt fri skjuts till nästa plats.

Vårtankar.

*Nu skingra sig farande skyar,
och solguldets tändande, bländande står
i glans över Dalarnes städer och byar
och bädar en värmande vår!
Nu se vi den levande, heliga vår:
Uppståndelsens heliga vår!*

Det är vår! Det är vår över allt landet. Det är påsk och vår. Solljuset flödar och värmer och tänder. Bländande människors svaga, små ögon, frätande isars bryggor står solgatan genom luften. Det sjunger i luften, det brusar av vaknande kraft. Svaga små jordkryp leta sig ut ur sina gömslen. Den första vårfågeln svaga drill höres. Förkunnande vår och att sommarn är nära börja träden att svälla ut i knoppar. Sjön vill kasta av sig bryggan, som binder den. Solljuset fräter hål, små hål, men de bliva större och större; till slut är isen borta — sjön är fri! Men det dröjer än. Snön smälter sakta, ibland fort. Men bort smälter den. Då börja de vackra, små sipporna att titta upp. »Våren är här!» ropa människorna, yra av solsen, blommor och glädje. Nu rustas till sommarn. Men solen stiger högre och högre på sitt stora himlavalv. Hon sitter där och bjuder glädje, vår och fröjd! Solen, livgivaren, uppväckaren, men även förbrännaren.

Det dagas till vår i naturen. Låt det även börja en vår inåt. Låt det bliva en stor vår i

föreningslivet! Vakna upp, blåbandister i hela Dalom! Låt en livgivande, väckande ande förspörjas i våra läger. Låt entusiasm efterträda däsighet, låt livet och livligheten komma efter tröttheten! Ej, o Dala, bör du vara det minsta bland Sveriges förbund! Ryck upp er, blåbandister! Jag har sett att man anser oss för ett mycket konservativt sällskap; bort det! Varje lokalförening måste göra sitt bästa. Styrelser, betänken edert stora ansvar! Det kan komma tider då man vill ha handling från eder sida, och ej den mängd salvelsefulla ord, ni på många ställen bjuder! Låt en vårens ande göra sig förnimbar bland er alla, blåbandister!

K. Järle.

Över femtusen (5,000) järnvägsvagnslaster potatis

har sedan skörden 1916 med kungl. maj:ts och Första kammarens tillstånd förvandlats till brännvin i detta land, där sättpotatis för kommande års skörd nu knappast finnes att uppbringa och där millioner människor nu under månader kanske få sakna denna vara på sitt bord.

Undrar just om hr Trygger, ifall detta vore fallet beträffande hans matsedel, skulle finna, att »någonting hade inträffat?»

P.

Rusdrycksförbud

under 19 dagar, fr. o. m. d. 24 april t. o. m. den 12 maj har regeringen utfärdat. Under tiden skall inventering av rusdryckslagret ske och om det sedan visar sig att tillgång å varan finnes i tillräcklig mängd, kommer väl gudsgåvorna att portioneras ut i förhållande därtill. Öl och vin äro naturligtvis fortfarande fria. Ett konstant förbud är vad Sveriges folk behöver och jämväl kräver.

**PRAKTISK HANDBOK
FÖR MONTÖRER**

Lämpligaste lärobok för självstudium i Elektroteknik och oundgänglig för alla montörer och arbetare vid Elektricitetsverk o. Elektr. verkstäder äro

FÖRELÄSNINGAR I

ELEKTROTEKNIK

av Civilingeniör R. Andersson.

I delen innehåller bl. a.: Likströms- o. växelströmsmaskinernas praktiska användning. Pris 2,25.

II delen: Utförande av och fordringar på likströms- och växelströmsanläggningar. Pris 1,75.

Erhålles i varje bokhandel eller direkt från förlaget.

J. Hasselgrens Bokhandel, Ludvika

Föreningarnas mötestider.*(Stående årsannons kr. 2.)*

Vika bbf. håller ord. möten i Vika Missionshus 1:sta och 3:dje lördagen kl. 7,30 e. m. i varje månad.

KOM IHÅG

**GERDA CARLSTENS
HATT- & MÖSSAFFÄR**

LUDVIKA — RIKST. 120

Gynna**Blåklockans****annonsörer!**

Den köpman, som vet att annonsera, är alltid vaken och påpasslig.

Hos honom gör du därför dina bästa inköp.

J. G. Andersson Sko- & Läderhandel

rekommenderar sitt väl sorterade lager av
HERR-, DAM- OCH BARNSKODON

Platsens största sortering och absolut lägsta priser.

Råläder och gamla galoscher samt stickylle
uppköpes till dagens högsta pris.

Ludvika. Rikst. 11. Smedjebacken. Rikst. 85.

Säsongens nyheter

i Dam- och Barnhattar

av såväl de elegantaste som enklare nu inkomna till billiga priser i

Hilma Stockenströms

Rikst. 153.

Mode- & Tapisseriäffär

Rikst. 153.

F. & C. Holmberg

Ludvika

Rikstelefon 93

Manufaktur- &
Herrekiperingsäffär

Reela varor. Låga priser.

Största sortering
på platsen

C. A. Heijdenbergs Skrädderiaffär

Ludvika — Rikst. 230

In- och utländska tyger ständigt på lager.

Första klass Skrädderi

Blåbandisternas Understödsförening

lämnar försäkring åt blåbandister på billigaste villkor.
Föreningen är registr. och således ställd under statens kontroll.

Upplysningar lämnas av kassören

Rob. Nordlund, Göteborg 7.

Ludvika

Bosättningsaffär

Inneh.: Martin Spåre.

Glas, Porslin, Lampor, **Kristall**, Bleckkärl, Emaljkärl, Lerkärl, **Nysilver**, **Konserverburkar**, Slöjdvaror, Leksaker o. Bosättningsartiklar. *Rikst. 139 & 279.*

SKODON

alltid billigast i

Pantförsäljningen

(Hugo Axdorps gård)

J. A. JOHANSSON

Speceri- & Matvaruäffär

— rekommenderas —

Rikstelefon 186

Hanna Bergström

Speceri- & Matvaruäffär

Rekommenderas!

Rikstelefon 132

O. F. Ljunggren

— Ludvika —

Maskin- & Egendomsagentur

— Rikst. 272 —

L.J. Hellqvists SKOAFFÄR

rekommenderas.

Reparationer utföras. *Rikst. 52*

STEFAN ANDERSONS

UR- & GULDSMEDSAFFÄR

REKOMMENDERAS

Bästa inköpskälla av Hederspresenter.

Moderna
 Förlövningsringar

Vårnyheter

i Sommarhattar och Monteringsartiklar nu inkomna.

Alma Nordmark

Rikst. 84 Ludvika

Stockholms-Magasinet

— Hugo Axdorps hus —

rekommenderar ett välförsett lager av

Mans- och Gosskläder m. m.

Bäst och billigast på platsen.

Provtagningar och Analyser

å Malmer, Bergarter, Järn, Stål m. m.
utföras å

Ludvika Kem. Laboratorium

Rikst. LUDVIKA 13.

Begär upplysningar!

Från

Sveriges Blåbandsförenings Expedition

LATORPS BRUK,

kan rekvireras:

- Sv. Blåbandsfören. av J. Hermelin 0: 15
- Arbetsordning för lokalföreningar 0: 50
- Medlemskort (om minst 25 st. tagas 4 öre) 0: 05
- Blåbandsfästen 0: 05
- Stadgar (lokal-, förbunds- och Sv. Bbf:s) 0: 02
- Medlemsböcker 0: 10
- Blå sidenband, vattrade, pr mtr. 0: 85
- Sv. Blåbandsföreningsens historia. 1: —
- Blåbandshandböcker 0: 75
- Protokollsböcker 2: —
- Kassaböcker 1: 25
- Charter 2: 50
- Matrikelböcker 0: 85
- Flyttningsbevis 0: 02
- Traktater: »Havsandens offer», »Livsglädje» 2 öre st., 2 kr. för 100 och 10 kr. för 1,000.
- P. Wieselgrens porträtt 1: —
- Sångböcker: Mjuka klotband 0: 50
- Med rött snitt 1: —
- Guldsnitt 1: 50
- Musiken (då minst 25 ex. tagas lämnas 25 proc.) 5: —
- Årstryck, äldre årgångar 0: 50
- Tidningen Blå Bandet, äldre årg. 1: —

OBS.! Billigast och bäst om betalning åtföljer rekvisitionen. Eljest uttages den genom postförskott eller efterkrav. Utsätt tydlig adres.

Sveriges Blåbandsförenings Expedition,

LATORPS BRUK.

Rikstelefon: Latorp 13 över Örebro.

SNICKERIRÖRELSE

H. ANDERSSON, Marnäs. Riks. 266

Tillverkar enklare och finare möbler. Alla slags reparationer utföras väl.

Konrad Öbergs

FOTOGRAFIATELIER

LUDVIKA—GRANGÄRDE

Aktiebolaget

Ludvika Järnhandel

rekommenderas!

Rikstelefon 50

Hedemora Väv- & Handarbetskola

börjar sin 14:de årskurs 1:sta nov.

Nya elever 15 jan. och 1 mars.

Adr.: Ester Larson, Vävskolan, Hedemora.

Klaes Janssons Elektriska Byggnadsaffär

STORA TUNA

Utför alla slag av Elektriska arbeten för såväl belysning som kraft.

Lager av Installationsmateriel, armatur, lampor, motorer m. m.

L. F. Hasselkvists Bokhandel

Tel. 58. BORLÄNGE. Tel. 58.

Salmböcker, Biblar, Nya test., Uppbyggelse-, Fack- och Skönlitteratur, Portmonnäer och Plånböcker, Album, Skrivbordsartiklar m. m. Musikinstrument och tillbehör. Kontorsböcker.

Lokalföreningar

av Dalarnes bb-förb. o. andra som behöva

Trycksaker

kunna med förtroende vända sig till Hasselkvist & C:s Tryckeri Borlänge.

“Vallabrödet”

är allmänt omtyckt.

Efterfråga det hos Eder handlande.

Partiförsäljes av

Aktiebolaget Gustaf Morin & C:o, Ludvika.

HÅLL ER MED

LUDVIKA TIDNING

VÄSTERBERGSLAGENS SPEC. NYHETS- o. ANNONSORGAN

Olga Vallanders

— Modeaffär —

Nu har inkommit *stort, modernt lager* av
DAM- och BARNHATTAR
till *billiga priser.*

Sorghattar ständigt på lager.

BENGT WIHLBORGS
Cigarr- & Pappersaffär
rekommenderas!

Hellkvists Hus, Storgatan. Rikst. 161

Sänd Eder nedfläckade kostym
för rengörning och prässning till
Ludvika Kemiska
Tvättinrättning.

Fläckarna försvinna. Färdigt på 2 à 3
dagar. Vål utfört arbete. *Billiga priser*

VELOCIPEDER

av *endast prima qualité* och till
moderata priser köpas fördelakti-
gast hos undertecknade.

Tillbehör alla slag.

Reparationer

även de mest svårartade, utföras, även-
som, *lackering, rengörning* och
insmörjning av velocipeder.

Utföra div. mindre *mek. arbeten*
med största noggrannhet och på kort-
aste tid. *Mångårig erfarenhet på omr.*

ELG & PERSSON

LUDVIKA

RIKST. 51.

Alex Källers
Nykterhetscafé

Rikst. 170 Storgatan Rikst. 170

Rum för resande

2 minuters väg från järnvägsstation.

VÄLSORTERAD
FRÖ- FRUKT- &
BLOMSTERHANDEL
BROR PERSSON
RIKST. 169. LUDVIKA

Kom ihåg Rikst. 62.

Sam. Tranbergs

Charkuteri-, Speceri-
& Diverseaffär

GODTKÖPSMAGASINET

LUDVIKA o. BORLÄNGE

Herrekiperingsaffär, Tricotvaror, Kragar
Slipsar, Rosetter. Käppar o. Paraplyer
Damartiklar. Korta varor m. m.

Glas-, Porlins- & Bosättningsartiklar.
Tvålar o. Parfymer. Leksaker. Pappers-
varor, Vykort och Tavlör m. m.

Billiga priser!

Reelt bemötande!

Glöm ej Gustaf Wiberts
Speceri- & Matvaruaffär
Rikstelefon 286

Alltid bästa varor till humana priser.

Färskt kött o. fläsk
samt charkuterivaror
tillverkade vid egen fabrik.

C. F. Lindberg, Ludvika.

Rikstelefoner 171 & 177.

Slaktdjur uppköpas.

Nya Rak- & Frisérsalongen

Storg. rekommenderas! Riks. 288

Förstklassig betjäning.

Beställningar å *Peruker* mottagas.
Lager av in- o. utländska *Hårvatten.*
Tvålar o. Brilliantiner.

Vördsamt **CARL E. NYSTRÖM.**

C. G. Johanssons Skomakeri & Skoaffär

rekommenderas

Väl sorteradt lager av finare och grövre
Herr-, Dam- o. Barnskodon

Prima varor! Billiga, bestämda priser. Rikst. 58 Ludvika.

MANS- & GOSSKLÄDER

såväl billigare som de mest eleganta
i stor sortering ständigt på lager hos

AXEL LUDVIGSSON, LUDVIKA

Största sortering till billiga priser av
Bomullstyger, Cheviot o. Kläder, Kjolar o. Dräkter
Axel Widlers Affär, Ludvika